

VOORBEELD HANDHAVINGSBRIEF

AANGETEKENDE VERZENDING OF AFGEVEN BIJ BESTUURSORGaan EN ONTVANGSTBEVESTIGING VRAGEN (OF PER MAIL TOESTUREN EN ONTVANGSTBEVESTIGING VRAGEN + ONTVANGEN)

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **XXXX**

[ADRES OF POSTBUS]

[POSTCODE EN WOONPLAATS]

Plaatsnaam, **XX-XX-2024**

Onderwerp: verzoek om handhaving

Geacht college,

Met deze brief verzoek ik u om met een last onder bestuursdwang of dwangsom handhavend op te treden tegen een overtreding van de specifieke zorgplichtbepaling in artikel 22.18 van de Bruidsschat¹, die onderdeel is van het Stelsel Omgevingswet.

De specifieke zorgplichtbepaling in dit artikel bevat onder meer de volgende **gebodsbepaling**: 'Degene die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten in, op of aan een bouwwerk overlast of hinder veroorzaakt of kan veroorzaken voor de omgeving, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die overlast of hinder te voorkomen of niet te laten voortduren. Het gaat daarbij in elk geval om overlast of hinder door: a. het op hinderlijke wijze verspreiden van rook, roet, walm, stof, stank, vocht of irriterend materiaal; ...'.

Uit een groot aantal wetenschappelijke onderzoeken en publicaties² blijkt, dat de verspreiding van en blootstelling aan houtrook (ernstige) overlast of hinder kan veroorzaken voor omwonenden met een breed scala aan negatieve effecten op de gezondheid van mensen. Dit varieert van geurhinder, een slecht binnenklimaat (door een noodgedwongen gebrek aan voldoende ventilatie), luchtweg- en cardiovasculaire aandoeningen tot en met de blootstelling aan verhoogde concentraties van carcinogene stoffen in roetdeeltjes.

¹ Of van de eigen, definitieve regel in het Omgevingsplan waarin de gemeente artikel 22.18 van de Bruidsschat heeft omgezet.

² Hieronder alvast drie voorbeelden van een literatuurverwijzing, maar dit kan naar eigen wens worden aangevuld. Zie bijvoorbeeld:

RIVM-onderzoek:

[Bijlage bij beleidssamenvatting Samenwerking Houtrookonderzoek](#) | Rapport | Rijksoverheid.nl

Uit een ander onderzoek van het RIVM blijkt, dat er een volledig verbod op houtstook nodig is om in 2030 te voldoen de gezondheidskundige advieswaarden voor luchtkwaliteit van de WHO. Zie:

<https://www.rivm.nl/publicaties/inventarisatie-van-benodigde-maatregelen-om-who-advieswaarden-voor-luchtkwaliteit>

<https://zorgkrant.nl/chronisch-zieken/16820-luchtvervuiling-zorgt-nog-steeds-voor-gezondheidsklachten>

Net als bij meeroken het geval was, laat het probleem van een gedwongen blootstelling aan houtrook zich niet oplossen met halfslachtige maatregelen op basis van vrijwillige medewerking van houtstokers. Als inwoner van de gemeente **XXXX** verzoek ik u met klem om effectieve maatregelen te treffen om luchtverontreiniging door houtvuren nabij mijn woning te voorkomen, teneinde overlast of hinder te voorkomen en daarmee mijn gezondheid te beschermen tegen de schadelijke gevolgen van houtrook. In dit verband verzoek ik u om handhavend op te treden tegen de overtreding van de specifieke zorgplichtbepaling in artikel 22.18 van de Bruidsschat door de eigenaren of gebruikers van houtkachels op de hieronder aangegeven adressen.

Nadere informatie over de bronnen van houtrook nabij mijn woning en de effecten hiervan op mijn woonsituatie en gezondheid

a. Stelselmatig sprake van een verhoogde blootstelling aan hinderlijke en (zeer) schadelijke houtrookstoffen

Door het gebruik van houtkachels in de nabije omgeving van mijn woning word ik tijdens het stookseizoen stelselmatig blootgesteld aan houtrook en daarmee aan verhoogde concentraties van stoffen die (zeer) hinderlijk en schadelijk (kunnen) zijn voor mijn gezondheid.

Het betreft hier onder meer (ultra) fijnstof, koolmonoxide en zgn. Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS-stoffen). Bij deze laatste gaat het om carcinogene stoffen, zoals Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK's), waaronder benzo(a)pyreen en benzo(e)pyreen. Vanwege de gezondheidsrisico's geldt er voor de emissie van ZZS-stoffen een minimalisatieverplichting die is vastgelegd in paragraaf 5.4.3 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (ofwel het BAL, onderdeel van het Stelsel Omgevingswet).

Dit betekent dat er bij bedrijfsmatige activiteiten alles aan moet worden gedaan om te voorkomen, dat er ZZS-stoffen in het milieu terecht kunnen komen. Naar analogie hiervan vraag ik de gemeente alles in het werk te stellen om te voorkomen, dat er door houtstook in mijn woonomgeving ZZS-stoffen - zoals PAK's - kunnen worden geëmitteerd met alle risico's vandien dat wij hier in onze eigen woonsituatie aan worden blootgesteld. Let op: voor PAK's e.d. bestaat geen NEL-waarde = No Effect Level. Dit betekent dat er bij elke blootstelling (ook al is die heel laag) gezondheidsschade kan ontstaan. De kans hierop (zoals in dit geval kanker) neemt toe als er regelmatig sprake is van een verhoogde blootstelling aan houtrook.

b. Gezondheidsklachten door blootstelling aan houtrook

Door de stelselmatige blootstelling aan houtrook uit naburige houtkachels heb ik te kampen met ernstige hinder en diverse gezondheidsklachten door houtrook zoals kortademigheid, astma, hoofdpijn, keelpijn, hoesten, slijmen en neusklachten, stress-gerelateerde klachten, ... (graag verder aanvullen of aanpassen) en slaapverstoring als gevolg van luchtwegklachten.

c. Door houtrook rond mijn woning kan ik vaak niet goed ventileren

Goed ventileren is een basisvoorwaarde voor een gezond binnenklimaat. Om zo goed mogelijk te voorkomen dat hinderlijke, irriterende en/of (zeer) ongezonde houtrookstoffen doordringen in mijn woning, word ik tijdens het stoken ernstig belemmerd in het ventileren van mijn woning. Omdat het praktisch onmogelijk is om houtrook volledig buiten de deur te houden, leidt de houtrook rond mijn woning direct en indirect (door een tekort aan ventilatie) tot een verslechtering van het binnenklimaat in mijn woning met alle gevolgen vandien, zoals hoofdpijn en luchtwegklachten. Daarnaast brengt het niet vrijelijk kunnen ventileren ernstige hinder en daarmee veel stress met zich mee, doordat ik geen controle meer heb over mijn eigen woon- en leefruimte.

d. Meest relevante bronnen van houtstook

De emissies van de houtkachels op de naburige percelen/adressen ... veroorzaken de meeste luchtverontreiniging door houtrook rond mijn woning. Maar ook houtkachels op een grotere afstand dragen vaak bij aan een verhoogde concentratie van hinderlijke en schadelijke houtrookstoffen bij mijn woning. Afhankelijk van de windrichting kan het hierbij gaan om houtkachels op een afstand tot wel 2.000 meter rondom mijn woning. Dit handhavingsverzoek is primair gericht op de hiervoor genoemde houtstook-percelen/adressen. Maar ik verzoek u om bij de beoordeling hiervan óók rekening te houden met het gegeven dat mijn blootstelling

aan houtrook regelmatig nog wordt verergerd door de emissies van verder afgelegen houtkachels binnen een straal van 2.000 meter rond mijn woning.

e. Stookalert biedt geen enkel soelaas om blootstelling aan houtrook te voorkomen of te verminderen

Zoals bekend wordt er heel soms een stookalert afgegeven met het dringende advies om niet te stoken vanwege windstil en/of mistig weer. In de praktijk helpt dit vrijblijvende advies (nagenoeg) niks om mijn blootstelling aan houtrook te voorkomen of te verminderen. Ten eerste wordt er maar heel zelden een stookalert afgegeven. Ten tweede trekken de stokers rond mijn woning zich niks aan van het stookalert. En ten derde gaat het stookalert helemaal voorbij aan het feit dat er óók een hoge en/of langdurige blootstelling aan houtrook kan optreden buiten de korte perioden met windstil en/of mistig weer. Immers, in de zeer frequente situatie dat de wind vanaf één of meerdere naburige houtrookbronnen rechtstreeks op mijn woning is gericht, krijgt mijn woning de 'volle laag' van de houtrook uit die emissiebronnen.

Kortom, het stookalert is (zeker in mijn woonsituatie) enkel en alleen een vrijbrief om het probleem van houtstook uit de weg te gaan wat ten koste gaat van de bescherming van mijn woonplezier en gezondheid. Overigens bevestigt onderzoek van Royal Haskoning DHV dat het stookalert niet effectief is ³.

f. Fijnstof-metingen door burgers in het kader van het project 'Samen Meten'

In mijn **WOONWIJK (...)** doen diverse burgers mee aan het project 'Samen Meten'. In het kader van dit RIVM-project monitoren zij de plaatselijke luchtkwaliteit met behulp van gevalideerde fijnstof-sensoren. De bewoners in mijn wijk die aan dit project meedoen, ervaren tijdens het stookseizoen vaak overlast van houtrook bij hun woning. Tegelijk laten de meetresultaten bij hen tijdens het stookseizoen vaak grote pieken zien in de concentraties van fijn stof (i.c. van PM10 en/of PM2,5). Daarom verzoek ik u om de hier bedoelde meetgegevens in mijn wijk te betrekken bij de boordeling van dit handhavingsverzoek. Overigens verzoek ik de gemeente om in aanvulling op de fijnstof-metingen zelf extra, specifieke luchtkwaliteitsmetingen uit te gaan voeren op basis van levoglucosan aangezien deze stof een heel geschikte indicator is voor de aanwezigheid van houtrook.

g. Tot slot: schone houtkachels bestaan niet

Uit talloze wetenschappelijke onderzoeken blijkt, dat schone houtkachels niet bestaan. Ook pelletkachels veroorzaken (bijv. bij het opstarten of bij slecht stookgedrag) significante emissies van (ultra) fijnstof met inbegrip van zeer schadelijke roetdeeltjes (zie de passage hiervoor over ZZS-stoffen). Anders gezegd: als de stoker stelt dat zijn/haar kachel echt zo schoon is, waarom gebruikt hij/zij dan toch nog een schoorsteen om verbrandingsgassen af te voeren? Als de (pellet)kachel echt zo schoon is als wordt beweerd, dan zou het in de rede liggen om de rookgassen binnenshuis op te vangen, temeer om de warmte in de rookgassen optimaal te benutten voor de verwarming van de eigen woning.

Verzoek om handhaving om een gezonde woon- en leefomgeving te waarborgen

Op grond van de hiervoor beschreven feiten en overwegingen dien ik hierbij een handhavingsverzoek in wegens overtreding van de specifieke zorgplichtbepaling in artikel 22.18 van de Bruidsschat⁴ door de eigenaren en/of gebruikers van de houtkachels op de **NABURIGE PERCELEN/ADRESSEN ...**

Ik verzoek u om handhavend op te treden om te voorkomen dat ik nog langer/vaker wordt blootgesteld aan hinderlijke en (zeer) schadelijke houtrookstoffen. Als inwoner van deze gemeente vertrouw en reken ik op uw verantwoordelijkheid en medewerking om mijn leefomgeving en daarmee mijn gezondheid te vrijwaren van hinderlijke en (zeer) schadelijke houtrookstoffen.

Op basis van artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verzoek ik u om de houtstooksituaties rond

³ Onderzoek Royal Haskoning DHV:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/03/30/bijlage-1-rapport-beleidsverkenning-aanvullende-maatregelen-emissies-particuliere-houtstook>

⁴ Zie voetnoot 1.

mijn woning zorgvuldig in kaart te brengen en te onderzoeken, bij voorkeur mede op basis van objectieve luchtkwaliteits- en/of geurmetingen door een onafhankelijk en deskundig bureau.

Vanzelfsprekend dient uw besluit inzake dit handhavingsverzoek te berusten op zorgvuldig onderzoek en een deugdelijke motivering. Derhalve verzoek ik u om bij de beoordeling van de bevindingen omtrent de hier bedoelde emissies en concentraties van houtrookstoffen en de (potentiële) effecten hiervan op mijn gezondheid (in brede zin en dus met inbegrip van mijn welbevinden) alle hiervoor genoemde punten te betrekken alsmede de actuele wetenschappelijke inzichten hieromtrent.

Een opmerking mijnerzijds over de openbaarheid van dit handhavingsverzoek. Vele gemeenten gaan ervan uit dat een verzoek tot handhaving een openbaar document is, dat door eenieder kan worden ingezien. Ik vraag u dringend met verwijzing naar de Wet op de Privacy (De Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG) mijn gegevens zonder nadrukkelijke toestemming vooraf niet te verstrekken aan derden. Zie hiervoor bijvoorbeeld ook de handhavingswijzer van de Nationale Ombudsman (twaalf spelregels voor behoorlijk omgaan met de handhavingsverzoeken van burgers) en <https://www.avgregisterrijksoverheid.nl/verwerkingen/handhavingsverzoeken-op-grond-van-de-algemene-wet-bestuursrecht>.

Tot slot verzoek ik u om binnen de wettelijke termijn van acht weken een besluit te nemen over dit handhavingsverzoek.

Met vriendelijke groet,

[NAAM + HANDTEKENING]

[ADRES]

[POSTCODE EN WOONPLAATS]

+ TELEFOONNUMMER EN EMAILADRES